

Vereniging Deelauto Lismortel

Ellie Smolenaars

Introductie

Drie auto's bezit de Vereniging Deelauto Lismortel (Eindhoven), die worden gereden door 15 leden. De Vereniging startte september 1996. De bewoners van een Centraal Wonen-project, een project met gemeenschappelijke voorzieningen, hoorden van het autodelen binnen woongemeenschap De Vierschaar uit Apeldoorn. Bewoonster Jacqueline Kuppens besloot haar schouders onder het autodelen in Eindhoven te zetten. Inmiddels zijn er drie auto's gemiddeld 55% van de tijd tussen 7.00 uur en 24.00 uur onderweg.

Een complete auto om te delen

Bewoonster Jacqueline Kuppens was de initiatiefneemster: "Ik zelf kom uit de landbouweconomie en had kennism gemaakt met ideeën uit de coöperatiewereld." Na heel veel voorbereidingstijd en alles heel goed te hebben doordacht, stelde Kuppens een huishoudelijk reglement met financieel plan op.

Met vier mensen werd een auto gekocht voor f4.500. De Vereniging leende dit geld van de leden en later werd daar geld bij geleend in de vorm van een gewone marktlening bij een bank.

Het autodelen heeft een duidelijke milieudoelstelling. Jacqueline Kuppens: "Je gaat heel anders met je mobiliteit om. Je denkt na of je de auto neemt, of de fiets. Een neveneffect is dat door dit systeem mensen auto kunnen rijden die het anders niet kunnen." Het scheelt de leden al snel enkele honderden gulden per maand en iedereen heeft er rechtstreeks financieel voordeel bij.

De deelnemers

De leden van Vereniging Deelauto Lismortel wonen allen in dezelfde straat. Evenveel mannen als vrouwen zijn nu lid. Op voorzitter Jacqueline Kuppens na zijn alle met actieve leden in bestuurs-, schoonmaak- en onderhoudswerk mannen. Kuppens is voor Groen Links wethouder van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van de gemeente Eindhoven.

Hoe word je lid van de deelauto vereniging? Er is een strakke toelatingsprocedure. De naam van iemand die lid gaat worden, wordt eerst bekend

gemaakt. Leden die twijfels hebben over dit nieuwe lid, melden dit op papier bij de voorzitter. Het nieuwe lid mag vervolgens reageren en dan wordt blind gestemd over de toelating.

Jacqueline Kuppens: "We moeten het vertrouwen hebben dat het lid goed met eigendom van anderen omgaat. Slikt iemand bijvoorbeeld medicijnen die de rijvaardigheid beïnvloeden, of is de persoon agressief? Dat zijn redenen om iemand niet toe te laten. Daar moet je je ogen niet voor sluiten." Degene die het organiseert moet altijd denken: op welke gronden kan ik weigeren? Kuppens: "Zorg dat je een lid eruit kunt zetten met een snelle procedure. En denk eraan om betalingsachterstanden te voorkomen."

De vereniging heeft nog nooit conflicten gehad en heeft louter tevreden leden. Continu staan er mensen op de wachtlijst om toegelaten te worden als lid, op dit moment telt de wachtlijst drie mensen. Afvallers zijn leden die verhuizen, die dagelijks een auto nodig hebben en er zelf een kopen, of een lease-auto van de baas krijgen.

Draagvlak en begeleiding

De autodeel vereniging is een zelfstandig functionerende vereniging. De leden maken deel uit van de woongemeenschap Lismortel, maar verder opereert het autodelen daar los van. Het is ook gezellig. Na een vergadering gaan de leden altijd nog iets leuks doen. Er wordt geïnvesteerd in sociaal contact en in bijzondere momenten, zoals het vieren van het eerste lustrum.

Een belangrijke drager is voorzitter Jacqueline Kuppens, die met kennis van het functioneren van coöperaties de vereniging opzette. De doelen zijn sinds de start niet gewijzigd. De leden komen uit een selectieve kring, namelijk een straat met woongemeenschapbewoners.

Er is geen professionele begeleiding. De opzet en uitvoering is in eigen handen, met als voorbeeld in het allereerste begin, het autodeelproject van woongemeenschap De Vierschaar uit Apeldoorn.

Werkwijze

De vereniging drijft op strakke afspraken in combinatie met een vertrouwensband tussen de leden. Alle leden hebben alle sleutels, plus een sleutel van een kastje in de straat, waar intekenlijsten en benzinelijsten liggen.

Alle autokosten zijn variabel gemaakt. De kostprijzen zijn zo vastgesteld, dat de vereniging bij 40% gebruik van de auto's quitte speelt. Dit cijfer is een ervaringscijfer afkomstig van de autodeelvereniging uit Apeldoorn, die als voorbeeld diende.

De leden betalen een 'instapbedrag' per keer dat de auto wordt gebruikt, nu vastgesteld op € 3,- plus een bedrag per uur van € 0,30 en een bedrag per kilometer van € 0,15.

Het uurbedrag is niet te hoog, zodat de auto niet te krap wordt ingepland, maar ook niet te laag, zodat de auto's niet gereserveerd stil staan.

Een lid heeft bij schade € 150 eigen risico. Ook als het een kleine schade betreft, die niet gerepareerd wordt. De auto's die dat waard zijn, zijn all-risk verzekerd.

Twee leden verzorgen de schoonmaak, een lid het onderhoud. De ervaring leert dat dit ieder ongeveer anderhalf uur per maand kost.

Organisatie

De Vereniging is een eigen rechtspersoon. Het bestuur bestaat uit vijf leden: voorzitter, secretaris, penningmeester en twee gewone bestuursleden. Het bestuur komt twee keer per jaar bijeen, bestuur en leden ook twee keer per jaar. Dan worden alle taken verdeeld.

Financiën

De Vereniging drijft op 50% eigen geld en 50% geleend geld. De Vereniging betaalt de aanschaf van de auto's, onderhoud, ANWB-lidmaatschap, verzekeringen, wegenbelasting, enzovoort. De leden ontvangen maandelijks een rekening die afhankelijk is van het gebruik.

Aan het eind van het jaar worden de werkelijke prijzen berekend en tot nu toe is het saldo altijd positief geweest, d.w.z. er is teveel betaald. Dit potje is een schuld aan het lid die wordt uitbetaald als het lid dat wil, of het wordt als kasgeld gebruikt voor het volgend jaar.

Met de belastingdienst is afgesproken dat er aantoonbaar geen winst wordt gemaakt en dat iedereen uit de straat kan deelnemen. Daardoor hoeft ook geen BTW-boekhouding te worden gevoerd.

Ontwikkeling

Het loopt goed en de verwachting is dat het zeker nog tien jaar zo doorgaat, lang dus. De wens is de vereniging te stabiliseren op het niveau van 15 leden en 3 auto's, omdat dat precies te overzien is. Risico's worden gemedend. Het gaat om goed onderling vertrouwen en goed vastgelegde afspraken. Gelukkig zijn er nog geen conflicten gerezen, maar je daarop voorbereiden is een overweging geweest bij het opstellen van het huishoudelijk reglement. Heel belangrijk is de coöperatie-filosofie en de consequenties voor de organisatie van financiën en autogebruik

Strak georganiseerd, geheel in eigen beheer, een gezonde vertrouwensbasis en een strak financieel concept. Dat zijn de ingrediënten van het succes van Vereniging Deelauto Lismortel.

Over het financieel concept en de coöperatie-gedachte zegt Jacqueline Kuppens: "Leden zeggen steeds: laten we sparen, laten we vermogen opbouwen, maar dan moet ik altijd uitleggen dat we dat juist niet moeten doen. Want anders kan iemand zeggen: 'ik heb veel gereden, dus ik heb meer rechten dan jij.' Daardoor ontstaat ongelijkheid. Dat wil ik persé voorkomen. Iemand die de auto's veel gebruikt is niet waardevoller dan anderen die de auto's minder gebruiken. Bovendien hoeft je mensen die weggaan niet uit te kopen."

Kuppens: "De Kansentlas is bedoeld voor sociaal werkers? Dan is het belangrijk erop te hameren dat het zakelijk helemaal moet kloppen en je moet echt geen concessies doen. Het is echt een heel zakelijke overeenkomst."

Kuppens denkt dat een soort helpdesk handig zou zijn voor nieuw te starten autodelers. Zij zelf schreef een handboek voor het opzetten van een vereniging en zou dat graag publiceren voor een breder publiek.

Informatie

Jacqueline Kuppens, voorzitter
Website www.lvcw.nl/cwl
E-mail j.kuppens@eindhoven.nl